

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 430/2010-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. januára 2011 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika, prerokoval sťažnosť Ing. J. D., K., zastúpeného advokátom JUDr. R. K., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 20/2006 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 19 C 774/95) a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. J. D. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 20/2006 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 19 C 774/95) p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 20/2006 p r i k a z u j e konať bez zbytočných priet'ahov.

3. Ing. J. D. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré j e Okresný súd Košice I p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Košice I j e p o v i n n ý uhradiť Ing. J. D. trovy konania v sume 303,31 € (slovom tristotri eur a tridsaťjeden centov) na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. R. K., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 430/2010-12 z 9. novembra 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie s'ťažnosť Ing. J. D. (ďalej len „s'ťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 20/2006 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 19 C 774/95).

Okresný súd sa k predmetnej s'ťažnosti vyjadril podaním sp. zn. 1 SprV/520/2010 z 1. decembra 2010, v ktorom okrem iného uviedol:

„S'ťažovateľ podal tunajšom súde dňa 12.12.1995 (spolu s ďalšími tromi žalobcami) žalobu proti žalovanému: Z., G., K., ktorou sa domáhal, aby súd určil, že s'ťažovateľ (ako žalobca v 1. rade) je užívateľom záhrady...

Súd dňa 10.1.1996 vyzval žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu na začatie konania.

Po zaplatení súdneho poplatku žalobcami dňa 25.1.1996, súd v rámci prípravy pojednávania dňa 10.6.1996 odoslal žalovanému žalobu na vyjadrenie...

Prvé pojednávanie bolo dňa 10.12.1996 bez prejednaní veci odročené na deň 21.1.1997 za účelom vyžiadania správy od Ministerstva vnútra SR o tom, či registrujú S., resp. jeho základné organizácie, a či tieto organizácie majú právnu subjektivitu.

Súd dňa 16.12.1996 odoslal Ministerstvu vnútra SR žiadosť o oznámenie, či S. a jeho základné organizácie, konkrétne žalovaný, sú u nich registrované, príp. či majú právnu subjektivitu.

Druhé pojednávanie sa uskutočnilo dňa 21.1.1997, na ktorom súd vyhlásil uznesenie o zastavení konania podľa ust. § 104 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), pretože súd dospel k záveru, že žalovaný nemal v čase začatia konania právnu subjektivitu, a tým nemal ani spôsobilosť byť účastníkom konania...

Súd uznesením č. k. 19C 774/95-31 z 21.1.1997 ustanovil žalobcovi v 2. rade opatrovníka podľa § 29 O. s. p., za účelom doručenia uznesenia o zastavení konania.

Proti uzneseniu o zastavení konania podali žalobcovia (okrem žalobcu v 2. rade) na súde dňa 6.2.1997 odvolanie...

Súdny spis bol odvolaciemu súdu doručený dňa 27.2.1997.

Odvolačný súd rozhodol o odvolaní žalobcov uznesením č. k. 16Co 87/97-41 zo dňa 30.6.1997, ktorým napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil. V uznesení uložil súdu prvého stupňa povinnosť pokračovať v konaní o nároku žalobcov proti žalovanému z dôvodu, že každá základná organizácia S. má právnu subjektivitu, a je spôsobilá byť účastníkom konania, keďže Ministerstvo vnútra SR dňa 29.6.1990 potvrdilo S. činnosť a schválilo obsah jeho stanov...

Tunajší súd dňa 22.10.1997 odoslal účastníkom konania uznesenie odvolacieho súdu z 30.6.1997.

Súd dňa 5.3.1998 odoslal právnemu zástupcovi žalobcov výzvu, ktorou ho žiadal, aby oznámil súdu právnych nástupcov zomrelého žalobcu v 2. rade, prípadne mu oznámil číslo dedičského konania...

Tretie pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 18.6.1999. Po prejednaní veci bolo odročené na neurčito za účelom písomného doplnenia námietky zaujatosti vznesenej štatutárnym zástupcom žalovaného na danom pojednávaní.

Súdu bolo dňa 25.6.1999 doručené písomné podanie žalovaného, v ktorom namietal zaujatosť sudkyne vo veci.

Písomné vyjadrenie sudkyne z 3.8.1999 k námietke zaujatosti bolo doručené Krajskému súdu v Košiciach dňa 4.8.1999 spolu so spisom.

Krajský súd v Košiciach rozhodol o námietke zaujatosti uznesením č. k. 16Nc 18/99-63 zo dňa 14.9.1999 tak, že sudkyňa JUDr. M. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci.

Súdny spis bol tunajšiemu súdu vrátený z Krajského súdu v Košiciach dňa 8.10.1999. Sudkyňa dňa 22.1.2001 nariadila termín pojednávania na deň 24.4.2001.

Štvrté pojednávanie sa uskutočnilo dňa 24.4.2001. Bolo odročené bez prejednania veci na deň 29.5.2001 pre neprítomnosť žalovaného, u ktorého doručenie na predvolanie nebolo vykázané, ako aj pre neprítomnosť žalobcu v 3. rade.

Piate pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 29.5.2001. Po prejednaní veci bolo odročené na deň 10.7.2001. Súd zároveň uložil žalovanému povinnosť predložiť listiny (špecifikované súdom na pojednávaní) potrebné pre rozhodnutie vo veci.

Šieste pojednávanie vo veci dňa 10.7.2001 bolo odročené bez prejednania veci na deň 25.9.2001 pre neprítomnosť žalobcu 1. rade, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil z pracovných dôvodov, ako aj pre neprítomnosť žalobcov v 3. a v 4. rade.

Siedme pojednávanie bolo dňa 25.9.2001 odročené bez prejednania veci na deň 11.12.2001 pre neprítomnosť všetkých účastníkov konania. Právny zástupca žalobcov ospravedlnil svoju neprítomnosť na danom pojednávaní faxovým podaním odoslaným 24.9.2001 o 15,37 hod, t.j. deň pred pojednávaním, z dôvodu jeho účasti na inom pojednávaní, a preto ospravedlnil aj neprítomnosť žalobcov. Štatutárny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neprítomnosť na danom pojednávaní telefonicky deň pred pojednávaním z dôvodu, že v deň pojednávania mal byť služobne mimo Košíc.

Ôsme pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 11.12.2001. Po prejednaní veci bolo odročené na neurčito z dôvodu námietky zaujatosti voči osobe sudkyne, ktorú námietku vzniesol štatutárny zástupca žalovaného.

Dňa 12.12.2001 sudkyňa písomne vyzvala štatutárneho zástupcu žalovaného na zaslanie písomného odôvodnenia námietky zaujatosti vznesenej na pojednávaní dňa 11.12.2001, do 15 dní od doručenia výzvy súdu.

Keďže žalovaný v určenej lehote neoznámil súdu dôvody námietky zaujatosti, sudkyňa dňa 23.9.2003 nariadila termín pojednávania na deň 6.11.2003.

Deviate pojednávanie bolo dňa 6.11.2003 odročené na deň 22.1.2004 pre neprítomnosť právneho zástupcu žalobcov a všetkých účastníkov konania. Štatutárny zástupca žalovaného svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil telefonicky dňa 4.11.2003 z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti, a zároveň požiadal o odročenie pojednávania.

Desiate pojednávanie sa uskutočnilo dňa 22.1.2004. Po prednese prítomných účastníkov konania bolo odročené na deň 10.2.2004 s tým, že súd štatutárnemu zástupcovi žalovaného uložil povinnosť predložiť ďalšie listinné dôkazy.

Sudkyňa dňa 4.2.2004 zmenila termín pojednávania z pôvodného 10.2.2004 (pozn. v spise je chyba v písaní dátumu pôvodného termínu) na deň 9.3.2004.

Jedenáste pojednávanie sa uskutočnilo dňa 9.3.2004. Bolo však odročené bez prejednania veci na deň 20.4.2004 pre neprítomnosť žalobcov v 1., 3. a v 4. rade.

Dvanáste pojednávanie bolo dňa 20.4.2004 odročené na neurčito z vážnych rodinných dôvodov sudkyne.

Sudkyňa dňa 28.1.2005 nariadila pojednávanie vo veci na deň 26.4.2005.

Trináste pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 26.4.2005. Po prednese štatutárneho zástupcu žalovaného bolo pojednávanie odročené na deň 20.9.2005 pre neprítomnosť žalobcov, na vypočutí ktorých trval štatutárny zástupca žalovaného.

Štrnáste pojednávanie sa uskutočnilo dňa 20.9.2005. Po prejednaní veci bolo odročené na deň 22.11.2005 za účelom vypočutia žalobcov 1. až v 3. rade, ktorí neboli prítomní na pojednávaní. Neprítomnosť na danom pojednávaní vopred telefonicky ospravedlnil iba žalobca v 1. rade, a to z dôvodu, že v deň pojednávania bude na služobnej ceste mimo Košíc.

Pätnáste pojednávanie sa uskutočnilo dňa 22.11.2005. Po prejednaní veci súd vydal rozsudok, ktorým žalobu žalobkyne v 2. rade (t. j. právnej nástupkyne pôvodného žalobcu v 2. rade) a žalobu žalobcu v 4. rade zamietol, konanie medzi žalobcom

v 3. rade a žalovaným zastavil, a nárok žalobcu v 1. rade voči žalovanému vylúčil na samostatné konanie.

Písomné vyhotovenie rozsudku č. k. 19C 774/95-125 z 22.11.2005 súd odoslal účastníkom konania dňa 22.12.2005. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.1.2006. Doložka právoplatnosti bola vyznačená na prvopise rozsudku dňa 31.1.2006.

Vylúčenému nároku žalobcu v 1. rade proti žalovanému bola v podateľni tunajšieho súdu dňa 6.2.2006 pridelená spisová značka 19C/20/2006. Keďže vybavujúca sudkyňa JUDr. Z. M. od 1.1.2009 už nie je sudkyňou tunajšieho súdu, vec bola dňa 13.1.2009 pridelená náhodným výberom inej zákonnej sudkyňi, a to Mgr. Z. Č.

Sudkyňa dňa 15.4.2010 nariadila pojednávanie vo veci na deň 24.6.2010.

Šestnásťte pojednávanie sa uskutočnilo dňa 24.6.2010. Po prejednaní veci bolo odročené na deň 30.9.2010 za účelom potreby vykonania ďalšieho dokazovania. Žalobcovi (sťažovateľovi) súd na pojednávaní uložil povinnosť do 30 dní zaslať súdu písomné stanovisko s odôvodnením naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe v súčasnosti ako aj zaslať zmluvu o dočasnom užívaní uzavretú so žalovaným, ak ju má k dispozícii, a ak ju nemá, zaslať obdobné zmluvy uzavreté s inými členmi žalovaného, alebo aby označil osoby, od ktorých môže súd tieto zmluvy vyžiadať. Štatutárnemu zástupcovi žalovaného súd uložil povinnosť zaslať súdu do 30 dní fotokópiu zmluvy o prenechaní pozemku do dočasného užívania, uzavretej dňa 27.10.1983 s D. S.

Súd dňa 10.8.2010 odoslal Obvodnému pozemkovému úradu Košice - mesto žiadosť o zaslanie kópií dokumentov (konkretizovaných v písomnej žiadosti súdu) nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci.

Súd 3.9.2010 spísal úradný záznam o osobnom ustanovení štatutárneho zástupcu žalovaného na súd a o založení kópie zmluvy zo dňa 14.11.1983 do spisu.

Sedemnásťte pojednávanie sa uskutočnilo dňa 30.9.2010, na ktorom súd, po prejednaní veci, vyhlásil rozsudok, ktorým žalobný návrh zamietol.

Dňa 12.10.2010 súd spísal úradný záznam o nazretí do súdneho spisu Mgr. Č., na základe splnomocnenia udeleného mu JUDr. K.

Na základe písomnej žiadosti sudkyne predsedu súdu dňa 4.11.2010 predĺžil sudkyňi lehotu na písomné vyhotovenie rozsudku zo dňa 30.9.2010 na lehotu do 30.11.2010.

Na základe druhej písomnej žiadosti sudkyne predseda súdu dňa 29.11.2010 predĺžil sudkyňi lehotu na písomné vyhotovenie rozsudku zo dňa 30.9.2010 na lehotu do 7.12.2010.

Po právnej stránke vec nie je náročná. Je však náročná po stránke skutkovej, nakoľko na objektívne zistenie skutkového stavu bolo potrebné vypočítanie žalobcov, ktorí sa na väčšinu pojednávaní opakovane neustanovovali. Potrebné bolo aj preloženie viacerých listinných dokladov, ktoré súd musel žiadať v priebehu konania tak od účastníkov konania, ako aj od príslušných inštitúcií (Ministerstvo vnútra SR, Obvodný pozemkový úrad Košice – mesto).

V priebehu konania sa vyskytla iba jedna prekážka postupu súdu podľa § 107 O. s. p. spočívajúca v úmrtí pôvodného žalobcu v 2. rade v priebehu konania. Prerušenie predmetného konania nebolo potrebné, nakoľko právny zástupca žalobcov, predložil súdu (až na základe výzvy súdu) právoplatné osvedčenie o dedičstve o prejednaní dedičstva po zomrelom žalobcovi v 2. rade.

K predĺženiu konania prispel aj samotný sťažovateľ, ktorý sa (spolu s ďalšími žalobcami) neustanovil na päť pojednávaní, pričom svoju neúčast' na pojednávaniach ospravedlnil v troch prípadoch.

Zo strany súdu došlo k predĺženiu konania vydaním uznesenia o zastavení konania dňa 21.1.1997, ktoré bolo odvolacím súdom zrušené. K priedňhom zo strany súdu došlo hlavne v období od vyznačenia doložky právoplatnosti na prvopise rozsudku z 22.11.2005, t.j. od 31.1.2006, až do 15.4.2010, kedy sudkyňa nariadila termín pojednávania vo veci na 24.6.2010, pretože v tomto období (od 31.1.2006 do 15.4.2010) súd neurobil žiaden úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci.

Medzi iné okolnosti, ktoré spôsobili priedňhy v konaní, bolo opakované neustanovovanie sa účastníkov konania na pojednávania, potreba postupného vyžiadavania písomných dokladov od účastníkov v priebehu celého konania,, dvojnásobné vnesenie námietky zaujatosti voči osobe sudkyne, uplatnené štatutárnym zástupcom žalovaného, pričom v prvom prípade bola námietka zaujatosti vyhodnotená Krajským súdom v Košiciach ako nedôvodná, a v druhom prípade štatutárny zástupca žalovaného nedoplnil dôvody námietky zaujatosti v lehote určenej súdom. K predĺženiu konania sčasti prispelo jedno odročenie pojednávania na neurčito z vážnych rodinných dôvodov vybavujúcej sudkyne, ako aj zmena v osobe zákonnej sudkyne.

Prieťahy v konaní spôsobené samotnými účastníkmi konania ich opakovaným neustanovovaním sa na súdne pojednávania a prieťahy spôsobené nečinnosťou súdu v období od 31.1.2006 do 15.4.2010 považujeme za zbytočné...

Rovnaké skutočnosti zistil aj ústavný súd z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a zo súdneho spisu, ktorý mu bol predložený na previerku 15. decembra 2010.

Právny zástupca sťažovateľa vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu 14. decembra 2010 uviedol, že stanovisko okresného súdu len potvrdzuje dôvodnosť sťažnosti, i keď uznáva vznik prieťahov v konaní len čiastočne.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov, a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“ (napr. IV. ÚS 59/03), pričom „tento účel možno dosiahnuť zásadne až právoplatným rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“ (I. ÚS 76/03, II. ÚS 157/02). K vytvoreniu

„stavu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (napr. III. ÚS 127/03).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Ústavný súd (obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva) pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

1. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je žalobný návrh na určenie, že navrhovatelia sú užívateľmi záhrady v záhradkárskej osade, ktorý bol vo vzťahu k sťažovateľovi ako navrhovateľovi v prvom rade vylúčený na samostatné konanie právoplatným rozsudkom okresného súdu z 22. novembra 2005. Z doterajšieho priebehu konania ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť svedčiacu o právnej zložitosti veci, a ani po skutkovej stránke nemožno konštatovať, že v danom prípade išlo o vec príliš skutkovo zložitú. Na priebeh konania síce malo vplyv vyžiadanie viacerých listinných dokladov, rozhodovanie o námietkach zaujatosti vznesených odporcom a ďalšie dôvody, ako to

uvádza vo svojom vyjadrení okresný súd, ale spomínané dôvody však nemôžu ospravedlniť jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu zistené v predmetnom konaní.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníkov konania ústavný súd hodnotí ako súčinnosť. Sťažovateľ reagoval na výzvy okresného súdu, zúčastňoval sa sám, aj prostredníctvom svojho právneho zástupcu aj jednotlivých pojednávaní, a hoci sa neospravedlnil v dvoch prípadoch (marec a apríl 2004), táto okolnosť vzhľadom na celkový priebeh konania nemôže byť zohľadnená na jeho ťarchu, ak navyše okresný súd tieto pojednávania odročil pre neúčast' všetkých účastníkov konania.

3. Pri hodnotení doterajšieho postupu okresného súdu v namietanom konaní ústavný súd konštatuje, že úkony a postup okresného súdu boli od začiatku nesústreďené. Ako príklad nesústreďenej činnosti okresného súdu možno uviesť, že v decembri 1996 odročil pojednávanie pre účely zisťovania právnej subjektivity odporcu na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, ale potom nesprávne konanie zastavil. Odvolací súd následne jeho rozhodnutie zrušil, pretože odporca bol riadne zaregistrovaný na tomto ministerstve už od roku 1990, a teda mal právnu subjektivitu.

Okrem toho bol okresný súd aj úplne nečinný. Nečinnosť viac ako 16 mesiacov bola zistená už v období od 8. októbra 1999, až do januára 2001 (keď určil termín pojednávania na 24. apríl 2001), ale najmä v období od vylúčenia veci na samostatné konanie (22. november 2010), až do 15. apríla 2010 (keď určil termín pojednávania na 24. jún 2010), keď okresný súd nekonal bez akéhokoľvek zákonného dôvodu ďalšie 4 roky a 5 mesiacov.

Hoci v inom období okresný súd aj konal (nariadil do roku 2005 spolu pätnásť pojednávaní), viaceré pojednávania však odročil najmä pre neprítomnosť viacerých účastníkov, pričom z ich neúčasti nevyvodil žiadne opatrenia a závery v zmysle Občianskeho súdneho poriadku. Takýto postup ústavný súd preto považuje za neefektívny a za nehospodárny.

Na sedemnástom pojednávaní 30. septembra 2010 síce okresný súd vyhlásil rozsudok, do dnešného dňa však konanie nie je vo vzťahu k sťažovateľovi právoplatne skončené ani po 15 rokoch od jeho začatia a nie je tak odstránený stav jeho právnej neistoty v občianskom súdnom konaní.

Uvedený postup (nečinnosť) okresného súdu nesvedčí o tom, že by svoju činnosť organizoval v súlade s povinnosťou uloženou mu § 100 ods. 1 OSP tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Aj okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti priznal, že *predmetné konanie je poznačené prietahmi, ktoré sú zbytočné*.

Vychádzajúc z uvedeného dospel ústavný súd k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 20/2006 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 19 C 774/95) došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho

domáha. Podľa § 56 ods. 4 tohto zákona ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal aj o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 3 000 €, ktoré riadne odôvodnil na strane 4 vo svojej sťažnosti.

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia (napr. I. ÚS 15/02, IV. ÚS 84/02).

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu, berúc do úvahy i obdobia dlhodobej nečinnosti prvostupňového súdu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval za potrebné priznať sťažovateľovi sumu 3000 € ako primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde, tak ako to žiadal vo svojej sťažnosti.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. R. K., K. Sťažovateľ si uplatnil trovy konania spolu v sume 303,31 €, ktoré aj bližšie špecifikoval.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania zistil, že uplatnená náhrada trov konania za dva úkony právnej služby a režijný paušál je totožná so sumou vypočítanou

ústavným súdom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, preto mu ju priznal v požadovanej sume 303,31 €.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2011